

การถอดองค์ความรู้เกษตรกรต้นแบบ
ในพื้นที่ตำบลโคกนาโก อำเภอป่าดิว จังหวัดยโสธร

๑. เรื่อง งานตามนโยบายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอป่าดิว จังหวัดยโสธร

๒. เจ้าของความรู้ชื่อ นายเมืองชัย ทองลา อายุ ๓๐ ปี อาชีพ เกษตรกร
ที่อยู่ ๑๑๐ หมู่ที่ ๑๒ บ้านโคกนาโก ตำบลโคกนาโก อำเภอป่าดิว
จังหวัดยโสธร โทรศัพท์ ๐๙๕-๕๙๓๙๐๑๐
วันที่บันทึกความรู้ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

๓. ความเป็นมา

ตำบลโคกนาโกพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะต่อการทำนาเหมาะสำหรับการปลูกพืชไร่ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา แต่การปลูกพืชเชิงเดี่ยวทำให้เกษตรกรประสบกับปัญหาราคาคาผลผลิต การใช้สารเคมี ความอุดมสมบูรณ์ดินต่ำ มีการระบาดของโรคและแมลงสูง จึงทำให้นายเมืองชัย ทองลา ได้เล็งเห็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการทำนา และได้ทดลองปลูกพืชผสมผสานโดยไม่ใช้สารเคมี เพื่อทดแทนการปลูกข้าวโดยได้ปลูกพืชที่ทำได้ในท้องถิ่นนำมาพัฒนาต่อยอดให้ได้คุณภาพที่ดีเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค โดยพืชที่ทางศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) อำเภอป่าดิว นำมาเป็นพืชหลักคือกระเจียวหวาน ซึ่งเป็นพืชที่แปลกใหม่เป็นที่ต้องการของตลาด ปลูกได้ง่าย อีกทั้งมีการวิจัยพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง มีการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาช่วยเหลือสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณ ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมต่างๆ ทำให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนแก่เกษตรกรผู้สนใจสามารถเข้ามาศึกษาหาความรู้ได้ ตอบสนองนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตรที่ต้องการให้มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อยู่ทุกพื้นที่ทั่วประเทศไทย

๔. องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ และงานที่ภาคภูมิใจ

๑. การจัดสรรพื้นที่เพาะปลูกให้มีพืชหลากหลายชนิด สามารถสร้างรายได้ตลอดปี
๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าตั้งแต่กระบวนการปลูก แปรรูปและช่องทางการขาย
๓. เป็นสถานที่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรผู้สนใจงานด้านการเกษตรแบบผสมผสาน และเกษตรกรอินทรีย์
๔. เป็นแหล่งวิจัยพัฒนาพันธุ์พืชร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน

๕. สรุปองค์ความรู้ที่ใช้

๑. การปรับปรุงบำรุงดินอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
๓. การอารักขาพืช
๔. การจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
๕. การผลิตเมล็ดพันธุ์ผักอินทรีย์

๖. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ในการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒. เข้าร่วมการฝึกอบรมสัมมนา ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และศึกษาดูงานในพื้นที่ต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพตนเอง และเป็นการนำความรู้ที่หลากหลายมาปรับใช้ในพื้นที่ทำการเกษตร

๓. มีการวิจัยพัฒนาร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

๔. มีจิตสาธารณะ เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานที่สนใจในการศึกษาหาความรู้ด้านทำการเกษตร ผสมผสาน เกษตรอินทรีย์

๕. มีเครือข่ายที่เข้มแข็งทั้งจากภายในและภายนอกชุมชน

๗. แนวคิดในการทำงาน

๑. มีความเชื่อว่าการทำเกษตรอินทรีย์สามารถทำได้จริงและสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง ครอบครัว และชุมชนอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืนได้

๒. กล้าที่จะลองทำในสิ่งใหม่ๆ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาทดลองฝึกปฏิบัติให้ได้รู้ปัญหาที่แท้จริง สามารถแก้ปัญหาได้ถูกต้องที่สุด

๓. ยึดหลักการทำการเกษตรที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ และไม่เอาเปรียบผู้บริโภค ปลูกพืชเหมือนปลูกให้คนในครอบครัวของเราได้กินเอง

๘. หลักคิดในการประกอบอาชีพเกษตรกร

การตลาดนำหน้าการผลิต มีการติดตามราคาสินค้าชนิดต่างๆในตลาดอย่างสม่ำเสมอ มีการศึกษาตลาดในพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดการผลิตพืชภายในแปลง วางแผนการปลูกพืชอย่างเป็นระบบ สามารถกำหนดช่วงการปลูกให้ผลผลิตออกตามความต้องการของลูกค้า และยังยึดหลักความซื่อสัตย์กับลูกค้า คำนึงถึงความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก ผลิตสินค้าให้ได้ตรงตามความต้องการของตลาด เน้นสินค้ามีคุณภาพและปลอดภัย ราคาถูก ต้นทุนต่ำ การผลิตให้มีผลกำไร สร้างความเข้มแข็งให้ตนเอง เติบโตด้วยตนเอง อยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืน และสามารถช่วยเหลือคนในสังคมได้

๙. ที่มาของข้อมูล

ผู้ถอดองค์ความรู้ นายครุศาสตร์ สังขะศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
สำนักงานเกษตรอำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร

*****

รูปประกอบงานตามนโยบายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
(ศพก.) อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

